

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2024-3-075
Karar Sayısı : 25-06/149-75
Karar Tarihi : 13.02.2025

(Devralma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Hasan Hüseyin ÜNLÜ,
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK, Rıdvan DURAN

B. RAPORTÖRLER : Ömer Mert AKÇİL, Hafize KÖSE, Abdurrahim YİĞİTTEKİN

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN

: - Novo Holdings A/S

Temsilcileri: Av. Dr. Gönenç GÜRKAYNAK, Av. Öznur
İNANILIR, Av. Berfu Akgün ÜĞDÜL, Av. Buğrahan KÖROĞLU
Çitlenbik Sokak No: 12 Yıldız Mahallesi Beşiktaş/İSTANBUL

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Hâlihazırda TA Associates Management L.P.'nin tek kontrolünde olan Matrix Topco Limited üzerinde, TA Associates Management L.P. ile Novo Holdings A/S tarafından ortak kontrol tesis edilmesi işlemi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 20.12.2024 tarih ve 60462 sayılı yazı ile giren ve eksiklikleri en son 31.01.2025 tarih ve 62223 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 10.02.2025 tarihli ve 2024-3-075/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Başvuruda; hâlihazırda TA Associates Management L.P.'nin (TA ASSOCIATES) tek kontrolünde olan Matrix Topco Limited (BIOCOMPOSITES) üzerinde, TA ASSOCIATES ve Novo Holdings A/S (NOVO HOLDINGS) tarafından ortak kontrol tesis edilmesi işlemine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) ve 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (2010/4 sayılı Tebliğ) kapsamında izin verilmesi talep edilmektedir.
- (5) 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde, *"Bu Tebliğ bakımından kontrol, ayrı ayrı ya da birlikte, fiilen ya da hukuken bir teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulama olanağını sağlayan haklar, sözleşmeler veya başka araçlarla meydana getirilebilir. Bu araçlar özellikle bir teşebbüsün malvarlığının tamamı ya da bir kısmı üzerinde mülkiyet veya işletilmeye müsait bir kullanma hakkı, bir teşebbüsün organlarının oluşumunda ya da kararları üzerinde belirleyici etki sağlayan haklar veya sözleşmelerdir."* hükmü yer almaktadır. Aynı maddenin üçüncü fıkrasına göre, *"Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması, bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemidir. Bu tür işlemlerde, işlem taraflarının her biri devralan olarak kabul edilir."* Bu çerçevede, 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir ortak girişim işleminin; i) ortak bir kontrolün bulunması, ii) ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık olarak kurulması unsurları açısından değerlendirilmesi gerekmektedir.

- (6) **i) Ortak kontrolün bulunması:** İki ya da daha fazla teşebbüs ya da kişinin başka bir teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulama imkânına sahip olması durumunda ortak kontrolden söz edilmektedir. Belirleyici etki, bir teşebbüsün stratejik karar ve eylemlerini yönlendirmeye dönük yetkiler anlamına gelmektedir. Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz'un (Kılavuz) 50. ve devamı paragraflarında ortak kontrolün ortaya çıktığı başlıca durumlar; tarafların eşit oy hakkına sahip olması, stratejik kararların alınmasında veto haklarının bulunması ya da oy haklarının ortaklaşa kullanılması olarak düzenlenmektedir.
- (7) Bildirim konusu işlem kapsamında NOVO HOLDINGS ve TA ASSOCIATES, Calcium Bidco Limited UK (BIDCO) şirketinin holding şirketi olması planlanan ve BIOCOMPOSITES'in çıkarılmış sermayesinin %90'ını devralacak olan yeni bir Jersey veya Birleşik Krallık Anonim Şirketi (NEW TOPCO) kuracaktır. NOVO HOLDINGS ve TA ASSOCIATES, NEW TOPCO'da yaklaşık %(.....)-%(.....) oranında hisse sahibi olacak ve kalan yaklaşık %(.....) oranında hisse yönetim tarafından tutulacaktır. Bununla birlikte yönetim, (.....), dolayısıyla işlem sonrasında BIOCOMPOSITES bünyesindeki oy hakları %(.....) oranında NOVO HOLDINGS, %(.....) oranında TA ASSOCIATES'e ait olacaktır. NOVO HOLDINGS ve TA ASSOCIATES, BIOCOMPOSITES'in (.....) yönetim kurulu üyesinden (.....)'er kişi atayacaktır. (.....) üye ise NOVO HOLDINGS ve TA ASSOCIATES arasında uzlaşılacak (.....) olacaktır. NOVO HOLDINGS ve TA ASSOCIATES, BIOCOMPOSITES'in (.....) sahip olacaktır.
- (8) Bu bilgiler ışığında, bildirim konusu işlem neticesinde BIOCOMPOSITES'in NOVO HOLDINGS ve TA ASSOCIATES tarafından ortak kontrol edileceği, bu çerçevede planlanan işlem öncesinde TA ASSOCIATES tarafından kontrol edilen BIOCOMPOSITES üzerinde kalıcı bir kontrol değişikliği meydana geleceği görülmektedir.
- (9) **ii) Tam işlevsel olması:** Kılavuz uyarınca bir ortak girişimin tam işlevsel olarak kabul edilebilmesi için bağımsız olarak faaliyet göstermek için yeterli kaynaklara sahip olması, satış ve satın alma ilişkilerinde ana şirketlere bağımlı olmaması ve kalıcı olarak faaliyet göstermesi gerekmektedir.
- (10) BIOCOMPOSITES işlem öncesinde, TA ASSOCIATES aracılığıyla nihai olarak TA Associates Cayman, LLC (TA CAYMAN) tarafından kontrol edilmektedir. BIOCOMPOSITES kendi yönetimine sahip olup faaliyetlerini kalıcı olarak sürdürmek için finansal, personel ve diğer varlıklar gibi yeterli kaynağa erişim imkânına sahiptir. Bildirim konusu işlem sonrasında da BIOCOMPOSITES'in kalıcı bir temelde bağımsız bir iktisadi birim olarak faaliyet göstermeye devam edeceği ifade edilmiştir. Buna ek olarak taraflar, BIOCOMPOSITES'in ana şirketlerinden bağımsız olarak kendi müşterilerine ve tedarikçilerine sahip olacağını, (.....) ve uzun vadede BIOCOMPOSITES'in satışlarının %(.....)'sinden fazlasının üçüncü kişilere gerçekleştirileceğini belirtmektedir. Bu çerçevede, BIOCOMPOSITES'in bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getireceği sonucuna ulaşılmıştır.
- (11) Tüm bu değerlendirmeler ışığında, bildirim konu işlem, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesindeki esaslar çerçevesinde devralmadır. Bunun yanı sıra tarafların ciro bilgileri dikkate alındığında 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinde belirtilen ciro eşiklerinin aşılmış olduğu ve bu sebeple bildirim konusu işlemin Kurulun iznine tabi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- (12) Etkilenen pazar kavramı 2010/4 sayılı Tebliğ'in ekinde yer alan Bildirim Formu'nda; *"Türkiye'de, a) Taraflardan ikisinin veya daha fazlasının aynı ürün pazarında ticari faaliyette bulunduğu (yatay ilişki), b) Taraflardan en az bir tanesinin bir diğerinin faaliyet*

gösterdiği herhangi bir ilgili pazarın alt veya üst pazarında ticari faaliyette bulunduğu (dikey ilişki), tüm ilgili ürün pazarlarından ve ilgili coğrafi pazarlardan oluşmaktadır.” şeklinde tanımlanmaktadır. Bu çerçevede, işlem taraflarının faaliyetleri arasında yatay ve/veya dikey bir örtüşmenin söz konusu olup olmadığı incelenecektir.

- (13) NOVO HOLDINGS, nihai olarak Novo Nordisk Foundation (NOVO FOUNDATION) tarafından kontrol edilmekte olup NOVO FOUNDATION'un NOVO HOLDINGS'in faaliyetleri haricinde küresel düzeyde başkaca bir ticari faaliyeti bulunmamaktadır. NOVO HOLDINGS'in ise Türkiye'de (.....), (.....), (.....) ve (.....) olmak üzere (.....) iştiraki bulunmaktadır. (.....).
- (14) BIOCOPPOSITES'i hâlihazırda nihai olarak kontrol eden TA CAYMAN'ın, TA ASSOCIATES'in faaliyetleri dışında başkaca bir ticari faaliyeti bulunmamaktadır TA ASSOCIATES Türkiye'de (.....) alanlarında faaliyet göstermektedir.
- (15) BIOCOPPOSITES ise Türkiye'de kemik çimentosu ve kemik ara ürünleri satışında faaliyette bulunmakta olup BIOCOPPOSITES'in Türkiye'de yerleşik bir iştiraki bulunmamaktadır. Bu bilgiler ışığında, ortak girişim tarafları NOVO FOUNDATION ve TA CAYMAN'ın faaliyetleri ile BIOCOPPOSITES'in faaliyetleri arasında Türkiye'de yatay ve/veya dikey bir örtüşmenin bulunmadığı tespit edilmiştir.
- (16) Öte yandan, ana teşebbüslerden biri ortak girişimle aynı pazarda veya bu pazarın alt veya üst pazarında ya da bu pazarla yakından ilişkili komşu pazarda faaliyet gösteriyorsa, bu durum ana şirketlerin hem ortak girişimle rekabetlerinin, hem de kendi aralarındaki rekabetin olumsuz etkilenmesine, bağımsız teşebbüsler arasında rekabeti kısıtlayan işbirliğine ve rekabete aykırı etkinin yayılma riskine (*spill over effect*) yol açabilmekte ve 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında incelenebilmektedir. TA CAYMAN ve NOVO FOUNDATION ile BIOCOPPOSITES'in faaliyetleri arasında Türkiye'de herhangi bir yatay ve/veya dikey örtüşme bulunmamaktadır. Buna ek olarak taraflar, TA CAYMAN ile NOVO FOUNDATION'un faaliyetleri arasında da Türkiye'de yatay ve/veya dikey herhangi bir örtüşmenin bulunmadığını ifade etmektedir. Bu doğrultuda, bildirim konusu işlemin TA CAYMAN ve NOVO FOUNDATION arasında koordinasyon doğurucu bir etkiye neden olmayacağı sonucuna ulaşılmıştır.
- (17) Yukarıda yer verilen tüm bilgiler çerçevesinde, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde başta hâkim durum yaratılması ya da mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi olmak üzere ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak bir devralma işlemi olmadığı ve bu nedenle işleme izin verilebileceği kanaatine ulaşılmıştır.

H.SONUÇ

- (18) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.